

ГЕРОТ ЧЕСТИ І ПОРЯДНОСТІ,

або
ЧИЯ БИ КОРОВА МИЧАЛА, А ВАША БИ МОВЧАЛА.

(Стаття Ю. Стеклова в московських "Ізвестіях" з приводу американської ноти до Італійського правительства.)

Всесвітня література збога- тилася новим родом творів — дипломатичною белетри- стикою. Бритійські державні мужи, покори́вшись вакці- ями і наставшим в міжнарод- ній політиці затишшю, з при- воду виникнення дальших по- дій на польській фронті, по- свячують свій вільний час се- му новому роду літератур- ної творчості. До цієї катего- рії творів відносять са по- слідні ноти п. Балдура про не- достатки совітського режіму, на котрі тов. Чічерін вже від- повіз з питомим йому гумо- ром.

Від англійських державних мужів не лишають ся і амери- канські. Поетичні лаври Бал- дура не дають спати міністро- ви заграничних справ Злу- чених Держав п. Бейн- бриджови Колбі. Сопер- ничаючи з Англією в об- ласти морських уоружень, старіючись перегнати її ро- змірами своєї флоту, Америка не може допустити британ- ського першества і в об- ласти літератури, хоч-би і ди- пломатичної. І ось у відпо- відь на запит італійського прем'єра Джіоліті з приводу відносин Злучених Держав до Совітської Росії п. Колбі ви- ступив з белетристичним твo- ром, котрий заставив хоро- вителя дружби і чести Велико- британії позеленіти від за- висти.

Твір п. Колбі був вчера на- друкований нами в цілости. Ми сейчас не будемо торка- тись всіх затронутих в нім пи- тань, а скажемо лише кілька слів відносно ті характер- стики, котру благородний а- мериканський джентельмен дає совітському режімові і його діячам.

При всій своїй любові (ро- зуміють ся, безкорисній) до російського народа правитель- ство Злучених Держав ніяк не може згодити ся на признач- ської власті. Бо пануючи в Росії режім опираєть ся на відкидані принципи чести, порядности і всіх основ міжна- родного права. Відвічаліні провідники сео режіму часто і отверто заявляли, що, підпи- суючи договори і угоди з за- граничними державами, вони однак не уважали себе зобов'язаними дотримувати їх. А така низкість большевників ви- каликає глибоке обурене мо- рального почування у амери- канських лицарів добродійно- сти.

Даремно ми перервали би титулованого белетриста бо- язливим запитом, де і коли відвічаліні большевницькі дія- чі робили такі заяви, які він їм приписує? Закопчившись владною красномовністю і за- пласивши очі від вдоволення, він продовжає, хвилюючись і поспішаючи, творити легенду. І, опийшши поетичним наг- немем, він вимовляє видає се- бе. Діло не в чести і не в по- рядности, а в тім, що больше- вники поставили собі за зада- чу всюди, в тім числі і в Злу- чених Державах (страх!), по- валити існуючі правительства і встановити большевницький режім. Ділаючи солідарно зі злочинним співкомом, який присвоїв собі назву III Інтер- націонал, совітське правитель- ство рішило "зганізувати за- говір" проти так прегарних американських інституцій, і е- сли би Америка мала слабкість допустити до себе його ди- пломатичних представників, то ті лиходумці, для котрих нема нічого святого, навіть о- гнетривалих кас і пінкертонів- ських агентур, будуть підбу- ровувати американських робіт- ників до небезпечних (для п. Колбі і його довірених) — бун- тів.

Ось як відповідає прави- тельство міліярдерів на запит правительства шарлатанів (від- носно "шарлатанів" перепра- шуємо: так характеризують своє правительство італ. соція- лісти; ім і книги в руки, а ми за сей епітет не відповідаємо). Навіть Запорожці в своїй від- повіді турецькому султанові не уживали стількі сильних слів і не вносились до тако- го лицарського патосу. Але що-ж скажете робити, если ми, грішні большевики, заслужили на таку відповідь? Помимо воля приходить ся з похле- ною головою вислухувати сю грізну науку, подіцтовану глибоким моральним негодо- ванням визначного державно- го чоловіка, який представляє "велику американську демо- кратію", стоячу на сторожі "чести і порядности". Але що, если ся "велика де- мократія" не має нічого спіль- ного ні з честю, ні з поряд- ностю? Шо, если правитель- ство, від імені котрого гово- рить п. Колбі, представляє збо- риті крутив і міжнародних хижаків? Шо, если його гли- бокі моральне обурене має таку саму вагість, як благо- родне негодоване шулера, яко- го необережно спіймано за ру- ману підчас несприятного за- держання карти і який очікує за се приложення кулака до своєї гладенької пики? Ось тяжкі питання, які мучать нас, і на які ми постараяємось дати можливу відповідь.

Колбі сокрушаєть ся з при- воду того, що Росія "нахо- дить ся в утихас правитель- ства, яке опираєть ся не на представництво, а лише на грубу силу". Совітська власть опираєть ся на представництво робітничої класи і селянства за незначним виїмком давній- ших експлуататорських груп. Але се представництво працюю- чих міліонів не має жадно- го значіння в очах неумолимо- го прокуратора. Чи не тому, що в його краю існує правительство, точніше вивля- юче волю і енергійніше о- бороняюче інтереси, широкіх народних мас, чим совітський режім? Але хто-ж не знає, що Злученими Державами пра- вить гурток міліярдерів, що судьбами сеї великої держа- ви розпоряджаєть ся шайка тростових діячів, немилосерд- них експлуататорів і провід- ствітів? Хто не знає, що у "великій американській демо- кратії" панує всюду підкуп- ства, перед котрим роспушта імператорського Риму і се- редовичних італійських кня- зів представляє невинну ді- тому гру? Не даремно сим- волом американської держав- ности і "честности" американ- ського представництва явля- єть ся Тамані-Гол, збігови- со мовишників і жуликів, пе- ред виборчими крутійствами котрих бліднуть подвиги бол- гарських папкарів і префектів Наполеона III.

Другим символом "честно- і "порядної" американської де- мократії являють ся агенції Пінкертонів. Зібрані тут від- пади суспільства, криміналь- ніки, найнижшого сорта шпі- они, хулігани, ся достойна о- пори буржуазного суспільства, біють робітників, чинять все- можливі звірства, устроюють провокаційні замахи, ложно свідчать не суді і взагалі про- являють таку "честь" і "по- рядність", перед котрим за- мовкає "глибоке моральне о- бурене" п. Колбі і подібних йому лицарів.

"Представництво" великої американської демократії по- збавляє виборчих прав цілу половину людського роду — жінчини, котрих однак тиран- ський совітський режім зрів- нав у всіх відносинах з їх чо- ловіками, батьками і братами. Совітський режім представ- ляє "трубу силу". Однак він признав право всіх народів на свободу і на самовизначене; він сімлюю рукою розірвав всі насильні договори, котримі царизм скував малі нації, і о- свобобив пригнічені самодер- жавіем народи. Тим часом, плотокротичні Злучені Державі поспішили зробити ся од- ною з хижачьких і заборних держав. Хто не знає про ті звірства, котрі чинили і чи- нять американські імперіялісти на Кубі, на Філіппінських остро-

вах, в Мексикі і ін.? Та і чо- го ждати від тих лицарів "че- сти і порядности", коли вони до сео часу дальше держать міліони Негрів в положенні безправних рабів, і коло ліч- човане Негрів, т. е. безсудове і звірське убиство нещасних чорноскірих, представляє третій символ американської державности, від імені котрої п. Колбі написав свій акт о- скарження проти совітської Росії.

Статя наша дуже розгнута- лась і тому ми не будемо сей- час торкатись тих причин, іза котрих правительство пінкертоніського капіталу падає та- ко ворожнечю до "совіт- ського режіму". Ми позволи- мо собі на сей раз закінчити свою статю цитатом з статі "Шарлатани і міліярдери", на- друкованій в газеті наших і- талійських товаришів "Аванті" з 19 серпня:

"Нота, котрою правитель- ство Америки відповіло на за- пит італійського" правитель- ства про його точку погляду на російське питання, представ- ляє собою документ в стилю тої глупої реторики, котра по- могола панови Вилсонову об- манути на деякій час евро- пейські народи, заставивши сі народи, впавши в дитинство і виморені наслідком чотириро- ціної війни і американської ек- сплуатації, повірити в те, що близько днів видавлені, сво- боди і вічного мира. Сей чо- ловік, який своім обіцянка- ми заставив Німців випусти- ти з рук оружје і не виконав- ший їх, чоловік, який видав французьким міліардистам на- поталу німецьке населене, сеї президент міліярдерів осмія- єть ся твердити, що російське робітничо-селянське прави- тельство "основане на відки- дуванню всякого принціпу че- сти і порядности". В Злуче- них Державах соціалістичних по- слів виганяють з місцевих парламентав; комуністична партія переслідуєть ся; члені її арештують ся і віддають ся під суд тільки за те, що у них знаходять партійні легітима- ції; комуністичні газети закри- вають ся; революційні синди- кати робітників підпадають систематичним переслідуван- ням, їх секретарів гноять в тюрмах, де вони в холодних камерах умирають від тубер- кульози або від голоду; капі- талістам дозволяєть ся мати, без всякої державної контролі, приватні уоружені відділи, котрі безкарно можуть убива- ти міських і сільських робіт- ників. Правительство амери- канських міліярдерів — сеї визначний в цілім світі центр шпіонажі і політичних у- бійств, центральною організа- цією найбільш жорсткої і без- пощадної капіталістичної ди- ктатури — оскаржує росій- ське робітничо-селянське пра- вительство в тім, що воно о- пираєть ся на грубий сил, не- бажачи підчинити ся волі вибраним загідним голосова- нем установчим зборам".

Злучені Держави побили ре- корди в многих областях. Пе- рер вони збирають ся побі- тити рекорд дипломатичного лицеміра. Нота п. Колбі пред- ставляє характеристичний о- бразець в області сео ква- зерського "кента". Се такій закінчений образець тупого буржуазного самовдоволення, міщанської ограничености, дипломатичної брехні для спасення капіталу, що на неї не можна сердитись. Одно- ке, що можна, се поспіятись над нею. І ми увірені, що тим, у кого стало терпіня дочита- ти реторичний твір п. Колбі до кінця, він приніс не мало аселяних хвиль. В наш мрачній вік і се велика заслуга...

Ю. Стеклова.

Інтернаціонал азійських на- родів в Москві.

До Москви приїхало 40 де- легатів з Туреччини, Індії, Ки- таю, Персії, Бухари, Турке- стану, Хівні і Кавказу, щобі по думці рішень конгресу в Баку взяти участь в засіданні III Інтернаціоналу. Вибрана виконавча комісія рішила ви- давати агітаційну часопісь в п'ятьох східних Явах.

ДО ПРОЛСТАРИЯТУ ЕВРОПИ І АМЕРИКИ.

Відозва угорських робітників.

Мара страшного видошнця насуваєть ся перед ваші очі, пролетарі Заходу. Трупні со- ток тисяч фінляндських, укра- їнських, баварських, угорських і російських робітників — російських робітників, що по- лягли в боротьбі на різних контрреволюційних фронтах — вирости до розмірів вели- чезної піраміди, і спокійні люди сеї нової Вавилонової вежі розуміють одні других дуже добре: всі вони віддали своє жите за пролетаріат ці- лого світа, за волю робітників, за соціалізм. Але вони не ро- зуміють вас, пролетарі Захо- ду. Вони не розуміють вашої байдужности, тої холодної то- леранції, за якою ви дивитесь на смертельну боротьбу пота- паючого східного пролетарі- яту.

Чи-ж ви не бачите, що ді- єть ся? Ваша буржуазія, капіталізм Заходу, започатковує тепер на Сході своє-ж такі власне велике цвинтаріще. Се вона ставить тисячі ши- бениць на Угорщині, се та, що направляє смертельні кулі в серця угорських товари- шів, що удержує продажні банди і заставляє їх викону- вати холоднокрочно безжалі- сні морди. Тепер вона планує збільшити ще своє кроваве діло. Се та сама, що під- держує цілі німецької, чехо- словацької, австрійської, ба- варської, балканської монар- хістичних контрреволюцій і хоче поширити безпечний іди дивизку і білого тер- рору на вер центральну Евро- пу і на Балкан.

І ненажерливе черво хоче пролинути побіждені країни, після того як вдасть ся їм зробити їх податливійшими після заведення нового невід- ливства. Але вона помиляєть ся. Се-го її ніколи не вдасть ся зробити. Тепер вона вимірила на У- горщині. Вона викрила тіло о- бездоленого пролетарського гіганта і смочке його кров. Кроважодні, бруталні садісти буржуазної каналі трюмфують. Історія повторилася.

Страхія Парижської Кому- ні доконують ся раз-у-раз е- ще в тисячу раз гірше. На У- горщині земля проськала ро- бітничю кровю; на шию на- ших товаришів наложено пет- ловину місяця й котрий не- жадіт виграве свої мельодії під звуки умираючих робітничих послідних жалів-скарг.

І всеж таки капіталізм був же тоді в усій своїй силі, що розторочив живе дерево со- ціалізму, в той час як тепер пролетарська рево- люція всеж таки тріюмфально підносить ся, побиваючи, по- бито молодому Геркулесови, змію, що затроне його ко- лідиску.

Але ви не розумієте! Ви зрозумієте се в свій час, коли і ваша кров розлієть ся потоками, коли страшна по- втора вратіме кусими ваше власне тіло. Вона хоче покін- чити як найшвидше з нами, так щобі могла скоро вас за- атакувати.

Розходіть ся о справу не- меншу, як забезпечене капі- талістичної експлуатації, ці- лною хочбі й десятком тисяч пролетарів. В тому числі буде включені й ви!

Але ви не в стані того зро- зуміти. Навіть сьогодні ви спокій- но толеруєте топлене Совіт- ської Росії в крові.

Коли угорський пролетарі- ят провадив свій рішаючий бій ради освободження робіт- ників цілого світа і врятованя цивілізації, загроженої загаль- ним варварством, коли угор- ський пролетаріат находить ся в тому страшному, удуш- ливому колі капіталістичних сил — ви ніколи не здригну- лись. Того генерального страйку, планованого на 21. липня 1920 р. для задемострованя сим- патії до Угорської Совітської Республіки, в той час, коли він були вже на колінах і би- лись переважно тільки о вла- сних силах — того страйку

ми всі очікували і надавали йому такого значіння, неначеб він мав бути нашим спасенем. Але замість того він став цвяхом в гріб пролетарської диктатури на Угорщині.

В кламучючии зубами у- горська буржуазія, і досі фа- воритка антанті, влялась в наше горло. І тоді розпочалося таке му- чене і переслідуване угор- ських робітників, якого не знає ще досі історія.

Ви протестували! Так, ро- зуміють ся! В найострійших газетних статях ви п'ятували білий терор і пропонували дипломатичну інтервенцію, наслідком чою дильоматич- не тіло антантських представ- ників було присутне в повній параді підчас езекуції про- водників наших найвідважній- ших товаришів.

Ви дуже а дуже обурюва- лись дізнавшись, що жінок крайню острими шабляками, що наших товаришів колоно голками, цвяхами, що їх при- пікано розпеченими залізка- ми, що їх змушувано лизати їхні власні відходи, що їх роз- куляно як Ісуса Христа, що вирівнуво ім-поліві органи, що вибрано ім очі, що за- копувано їх живцем в моги- лу...

Ви були обурені, ви поки- вали головами і навіть вашу промови та інтерпеляції було чути в парламентах, і через цілий той час наших найкра- хітських товаришів вбивали, вби- вали і, слухайте, вбивають їх, вбивають і по варварськи тортурують і дальше.

Прямо перед вашими глу- хими ухами ми хочемо гро- мовити голосом закритцати, за- ревтіти, що серед найбільш за- страшуваючих тортур вони вби- вають їх і дальше.

Ми не станемо говорити вам тепер про многих безіменних героїв, які впади жертвами в останніх місяцях.

Ми лише хочемо загадати про одну страшну подію. Ін- тернаціональна Юнія Почто- вих Служачих осмілилась ви- ступити проти Гортого в цілі врятованя Оскара Леваї, кот- рий зорганізував на Угорщи- ні почтових служачих.

Чотири і пів місяця тому назад він зівстав за судженій на смерть, протягом чотирох з половиною місяця й котрий держано в тюремній дірі закованого в кайдани, що важили 40 фунтів, і лише недавно його страчено.

Суд над десяткою народ- ними коісарями тягнеть ся вже більше як десять тижнів і роблять ся всякі зусилля, щобі вившукати потрібні ім при- чини для засуду їх на смерть.

Засуд на смерть, який має бути виданий катами, при- критими масками судії і про- куратора, вже готовий.

Оборону товаришів унемож- ливлено вже через оскаржене живного адвоката в одержану грошій від комуністів з за- границі.

Гроші, які ви прислали нам для підмоги увязнених то- варішів та їхніх родин, мають бути ужиті лордами білого терору як претекст для закін- чення петлі на шії увязнених.

І, слухайте, петля вже закинена, і багато на- ших товаришів вже вбито і увязнено за те, що вони пробували взяти ті гроші і пере- дати їх голодним і без- домиим родинам увяз- нених.

Так як гроші послані ро- бітниками з заграниці — на- коліб ми пробували посилати їх якоюсь урядовою доро- гою — були-б напевно викра- дені від тих нещасливих лю- дей, яких білі кати повигаля- ли з помешкань і зруйнували їх матеріально, кількох на- ших товаришів постановили шти на всяке ризико і пере- правити гроші на Угорщину.

Ті люди, що не мають нічо- го спільного з політкою, зі- стали зловлені, деяких з них вбито в тюрмі, тоді як інших як найстрашніше тортуруєть

ся, щобі змусити їх до при- знаня ся, що вони брали уч- асть в комуністичному за- говорі.

Крім того увязнено всіх тих, яким ми хотіли допомогти грішми, присланими вами; жнок і навіть малих дитій страчених і увязнених товари- шів.

Число таких увязнених з подібних причин дійшло вже майже до сотні, а багато з них мають бути стра- чені лиш за те, що вони осмілились передати ваші фонди голодую- чим жінчинам і дітям.

Вони далі вбивають. Робіт- ників антанті! І ви далі спо- кійно терпите садістські армії, що гаумлять ся на тілі обску- баного угорського пролета- ріяту?

Проявіть же царесть акці- ю, акцію, акцію! Ви знаєте, як се робити. Ми памятаємо справу Ферера, ко- ли то через жите буржуазно- го вільнодумця в трох вели- ких країнах все пішло до го- рки корінем, ми памятаємо "справу Дрейфуса", коли то ви направили несправедли- вість, виннену багатому Жи- дови, і широко поширеними рухами обурювали буржуазну демократію, щобі вона могла провітнати і пригтовятити

Ви знаєте, як се зробити, лише щобі ви хотіли! Чи-ж не хочете повести акці- ю ради страждуючого, муче- ного пролетаріяту? Ми хочемо ділян, акції, чину!

Робіть ради наших живу- чих же але вже засуджених то- варішів! Ви є тимі, хто мусить спасти їх.

Залишіть свої дрібні турбо- ти. Не турбуйте ся навіть про збільшене платні. Бо-ж і так все буде вже скоро ваше!

Думайте про окрі- вавлений пролетаріат Росії, про калованій пролетаріат Угорщи- ни, про прибитий про- летаріат центральної Європи!

Ми дуже добре можемо увизити акцію, як аб розторо- щила французьку дильомати- цію, французький міліардизм і чорне діло тої чорної двій- ки: французьку заграничну політику.

Зверніть же пильну увагу на сею відозву. Надрукуйте її на фронтівних сторінках ваших газет, нехай всі політичні робітничі орга- нізації займуть ся сею спра- вою і вносять резолюції. Ро- біть і робіть!

Ми вже доволі мали парла- ментарних резолюцій, газет- них статей, мітінгів і теле- грам.

Тепер саме час до ді- ланя. Вратуйте жите наших засуджених то- варішів перед некало білого терору, ратуйте пролетарську рево- люцію, ратуйте вашу власну будучність: ща- сливу будучність люд- ства!

Комуністична Партія Угорщини.

ЦІЛЬ ОЧОРНЮВАНЯ РОСІЇ.

Вісті про страйки, бунти, у- бійства комісарів, про загаль- ний розстріл і опозицію про- ти комунізму в Росії, які в по- слідніх тижнях появляли ся в капіталістичній пресі, прихо- дять через Гельсінгфорс, відо- му центральну кузню фашис- тів вістий.

Ті з нас, що були в Росії і бачили велику силу і власть совітського правительства, прегарний — здоровий вигляд, брак занепокоєня і загальний добробут мас, не можуть врити того рода вісткам. В Росії можна почути много про- нестаті, однак не видно се- го по лиці і цілім вигляді на- рода, як се приміром має міс- це в Німеччині і в біднійших дільничях англійських міст.

В російського народа видно на кожнім кроці обвях радо- сти і довіра до великої комуні- стичної держави, яку він буде своїми власними рука- ми! Головно видно се у моло- діжи. На вічах і відчитях можна стрінути ся з молоді-

жю, яка є добре одіта, до- бре відживлювана, поана зда- ну і певности. Дивлячись на них і здаючи собі справу про величезне число населеня Росії, набирає ся переконаня, що вона є мотором поступу, є твердинею, яку капіталізм не вспе ніколи зрушити, а ко- тра вікниці мусить побіцити.

Дявчого-ж рбзіслає ся з Гельсінгфорсу по цілім світі ті фашисні вісті про розклад совітів?

Цілію цих брехонь є впли- вати на рух пролетаріяту в других краях, ослаблювати відвагу робітників, присипля- ти їх ум, здержувати їх від акції і наклонювати їх до ком- промісу. Сі вістрі є звернені проти Італії з цілю надлякати провідників Соціалістичної Партії і Конфедерації Праці, щобі вони не брали безпосе- редної участі в боротьбі ро- бітників та не повели їх до ре- волюції. Вони звернені на Ав- стрію і Німеччину, щобі тамошні комуністичні партії ду- мали, що тепер не пора на повстане. Вони звернені проти Польщі, щобі знеохотити польські революційні сили а додати охоти тамошній контр- револуції. Вони звернені та- кож і проти той країни, в ко- трій слово совіти чує ся те- пер більше, чим капіталізм се- го бажє.

Сильвія Пенкортс. ("Робітничий Древант").

СОВІТСЬКА РОСІЯ БОРО- ЛАСЬ З ПОЛЯКАМИ ЗА РАДЯНСЬКУ УКРА- ІНУ.

БЕРЛІН. — К. Віганд, ко- респондент "Юніверсал Сервіс" дістав телеграму від Чі- черіна, комісара заграничних справ совітської Росії, в якій він висловив вдоволене з при- чини підписаня передуступно- го мирового договору з Поль- щою. Чічерін заявив, що є ще певні перешкоди на дорозі до заключеня кішнього миро- вого договору, однак він ду- має, що сі перепони будуть усунені.

"Осягнене мира з Польщею, говорить Чічерін, було цілюю, до якої совітська Росія пра- мувала через нових два роки. Не було в тім часі ані одної хвилі, щобі Росія не прийма- вала до осягненя мира. Ми пра- цювали в сій цілі всюю на- шою силою і нарешті маємо мир.

"Коли ми були близько во- рить Варшави, то не заклю- чили тоді мира тільки дявчого, що Польща говорила цілий час лише про завінене ору- жа, а не про мир. Нарешті ра- ки почали ся довог зволіка- ні переговори. Ми завжди за- являли, що інтереси польсько- го і російського народа мож- на легко полагодити. Однак було одно питане, найбільше основне, в якомі компроміс був неможливий. Ми не могли від- дати вільну совітську Україну польському заборови. Совіт- ська Росія боролася в оборо- ні совітської України. Тепер, коли незалежність совітської України є загарантована, мир є можливий.

"Є ще деякі труднощі, які треба перемогти, імено фінан- сові труднощі, але опираємо ся на поміркованю великих мас польського народа, як та- кож на здоровий розсудку всіх далекодорих і здорових елементів в польській політич- ній світі, котрі поможуть нам усунути оставші перешкоди.

"Надіємо ся ширю, що в найближшій часі буде заклю- чений кішній мировий до- говір і совітській республіки зможуть повернути до праці над внутрішню реконструкці- ю".

Іоффе має заключити мир з Румунією.

Іоффе заявив журналістам, що після підписаня переми- ря з Польщею, він стрінеь ся з Чічеріном у Великих Лугах, а описля поїде до Бухарешту, щобі заключити мир з Руму- нією. Перед совітами стоїть цея ліквідація Врангеля, а описля совітська Росія віддасть ся продуктивній праці і управ- леню совітської системи.